

93/2009

Dosar nr. [REDACTED]/2009

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL GALAȚI
SECȚIA CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL
DECIZIE Nr. 206

Ședința publică de la [REDACTED] 2010

Completul compus din:

PREȘEDINTE [REDACTED]

Judecător [REDACTED]

Judecător [REDACTED]

Grefier [REDACTED]

La ordine fiind soluționarea recursului declarat de pârâtele ADMINISTRAȚIA FINANTELOR PUBLICE BRĂILA, DIRECȚIA GENERALĂ A FINANTELOR PUBLICE BRĂILA, ambele cu același sediu în str. Delfinului nr. 1, jud. Brăila, împotriva sentinței civile nr. 776/FCA/[REDACTED] 2009 pronunțată de Tribunalul Brăila în dosarul nr. [REDACTED] 2009.

La apelul nominal făcut în ședința publică au lipsit recurentele Administrația Finanelor Publice Brăila, Direcția Generală a Finanelor Publice Brăila și intimatul [REDACTED].

Procedura legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei în sensul că a fost solicitată judecarea cauzei în lipsă, după care;

CURTEA

Asupra recursului în contencios fiscal de față:

Analizând actele și lucrările dosarului reține următoarele:

Prin cauza înregistrată la Tribunalul Brăila sub nr. [REDACTED]/2009, reclamantul [REDACTED] a solicitat în contradictoriu cu pârâtele D.G.F.P. Brăila și A.F.P. Brăila anularea Deciziilor nr. 274/13.07.2009 și [REDACTED] 2009 și obligarea pârâtei la restituirea taxei de poluare în sumă de [REDACTED] lei și a dobânzii legale aferente de la data achitării și până la data restituirii efective, cu cheltuieli de judecată.

Reclamantul și-a motivat acțiunea arătând că contractului anexat acțiunii a dobândit dreptul de proprietate asupra autoturismului marca [REDACTED] și, pentru a putea înmatricula acest autoturism pentru prima dată în România i s-a comunicat prin decizia nr. [REDACTED].2009 că trebuie să plătească o taxă de mediu în cuantum de [REDACTED] lei.

Reclamantul a precizat ca aceasta taxă este ilegală întrucât dispozițiile O.U.G. nr. 50/2008 contravin art. 90 din Tratatul Comunității Europene, care interzice statelor membre să instituie taxe contrare principiilor tratatului, în cauză fiind încălcat principiul nediscriminării produselor importate față de produsele interne. Astfel, prin aplicarea taxei se introduce un regim fiscal discriminatoriu pentru autovehiculele aduse în România din Comunitatea Europeană în scopul

reînmatriculării lor, fiind înmatriculate în țara de proveniență, în timp ce taxa de mediu nu este percepută pentru autoturismele deja înmatriculate în România. Întrucât art. 90 paragraful 1 din Tratat face parte de la data de 01 ianuarie 2007 din dreptul intern, iar potrivit art. 148 alin. 2 din Constituția României prevederile tratatelor constitutive ale Uniunii Europene au prioritate față de dispozițiile contrare din legile interne, s-a solicitat anularea Deciziei de calcul a taxei de poluare pentru autovehicule nr. [REDACTED].2009 și restituirea taxei ilegal încasate actualizată cu rata dobânzii legale.

Prin întâmpinarea formulată în termen procedural, pârâta Administrația Finanțelor Publice a Municipiului Brăila a solicitat respingerea ca nefondată a acțiunii întrucât taxa de poluare a fost stabilită în baza unui act normativ în vigoare iar dispozițiile art. 90 alin. 1 din Tratatul Comunității Europene nu sunt incidente în cauză întrucât vizează introducerea unor limitări ale dreptului statelor de a stabili impozite mai mari pentru produsele comunitare decât pentru cele interne.

Or, a susținut pârâta, taxa specială nu este contrară normelor europene, care acceptă principiul „poluatorul plătește”, urmând a fi achitată de toți proprietarii unor autoturisme sau autovehicule, indiferent de proveniența acestora, la momentul primei înmatriculări în România.

Prin sentința civilă nr. 776/2009, Tribunalul Brăila a admis acțiunea reclamantului așa cum a fost formulată.

Pentru a pronunța această hotărâre, prima instanță a reținut următoarele:

Reclamantul a achiziționat un autovehicul marca [REDACTED] cu numărul de identificare [REDACTED] conform contractului de cumpărare pentru o mașină de ocazie și a solicitat înmatricularea lui precum și acordarea numerelor de circulație.

Pentru efectuarea acestor formalități, acesta a fost însă obligat să achite taxa de poluare în valoare de [REDACTED] lei stabilită prin Decizia de calcul a taxei de poluare pentru autovehicule nr. [REDACTED].2009, deși România este stat membru al Uniunii Europene de la data de 01.01.2007, când a semnat Tratatul Comunității Europene, ratificat de România prin Legea nr. 157/2005.

Reclamantul a formulat plângere prealabilă, potrivit Legii nr. 554/2004, anterior introducerii prezentei acțiuni prin care a solicitat pârâtei restituirea sumei de [REDACTED] lei achitată cu titlu de taxă de poluare, fără ca această solicitare să primească o soluție favorabilă din partea pârâtei, cererea sa fiind respinsă prin Decizia privind soluționarea contestației nr. 274/13.07.2009 emisă de pârâta D.G.F.P. Brăila.

În cauză s-a făcut dovada plății sumei menționate, conform chitanței seria [REDACTED] nr. [REDACTED].2009, pentru înmatricularea în țară a autoturismului marca [REDACTED] cu numărul de identificare [REDACTED] dobândit în baza contractului de cumpărare pentru o mașină de ocazie. Totodată, la dosar s-au depus de reclamant înscrisuri din care reiese că acest autovehicul a fost cumpărat din [REDACTED] unde a fost înscris în circulație sub nr. [REDACTED].

La acel moment temeiul juridic al încasării taxei de poluare îl reprezentau dispozițiile O.U.G. nr.50/2008, sumele urmând a fi plătite cu ocazia primei

înmatriculări în România a autovehiculelor și autoturismelor menționate expres, în cuantumul prevăzut de lege potrivit dispozițiilor art. 4, alin. 1, lit. a din același act normativ.

S-a observat că taxa de poluare/mediu nu era percepută pentru autoturismele deja înmatriculate în România, ci doar pentru autoturismele înmatriculate în celelalte state ale Uniunii Europene, achiziționate și aduse în țară, ca și în cazul de față, unde urmau să fie reînmatriculate ca urmare a schimbării proprietarului.

În drept, dispozițiile art. 148 alin. 2 din Constituția României arată că „prevederile tratatelor constitutive ale Uniunii Europene au prioritate față de dispozițiile contrare ale legii interne” iar conform alin. 4 ”autoritatea judecătorească garantează aducerea la îndeplinire a obligațiilor rezultate din alin. 2 menționat”.

Aceste texte constituționale instituie principiul priorității dreptului comunitar în fața celui național garantat în special de instanțele judecătorești precum și principiul aplicării directe a dreptului comunitar pe teritoriul României.

Or, normele comunitare aplicabile în materie sunt art. 25 CE care prevede „Între statele membre sunt interzise taxele vamale la import și la export sau taxele cu efect echivalent. Această interdicție se aplică de asemenea taxelor vamale cu caracter fiscal”, articolul 28 CE care arată „Între statele membre sunt interzise restricțiile cantitative la import, precum și orice măsuri cu efect echivalent” precum și disp. art. 90 paragraful 1 din Tratatul Comunității Europene, care precizează că „nici un stat membru nu aplică, direct sau indirect, produselor altor state membre impozite interne de orice natură mai mari decât cele care se aplică, direct sau indirect, produselor naționale similare”.

Aceste prevederi au efect direct asupra ordinii juridice interne de la data de 01 ianuarie 2007 și împiedică, în materie fiscală, restricționarea de către statele membre a liberei circulații a mărfurilor prin interzicerea taxelor discriminatorii și protecționiste, în privința produselor importate și celor provenind de pe piața internă, de natură similară și se opun ca un stat membru să adopte dispoziții precum cele ce figurează la O.U.G. nr. 50/2008 conform căreia pentru un autoturism produs în România sau în alte state membre UE nu se percepe la o nouă înmatriculare taxă de poluare, dacă a fost anterior înmatriculat tot în România. Cu toate acestea, se percepe taxa de poluare la autoturismul produs în țară sau în alt stat membru UE, dacă este înmatriculat pentru prima dată în România, aceasta taxă fiind o taxă cu efect echivalent în înțelesul articolului 25 CE.

Noțiunea de taxa cu efect echivalent rezultă dintr-o jurisprudență constantă a Curții Europene de Justiție (hotărârile din 17 iulie 1997, Haahr Petroleum, C-90/94, Outokumpu, C-213/96 și din 5 octombrie 2006, Nadasdi și Nameth, C-290/05 și C-333/05) care a constatat că orice taxă pecuniară impusă unilateral asupra mărfurilor în temeiul faptului că trec frontiera, oricare ar fi denumirea și modul de aplicare ale acesteia, și care reprezintă o taxă specială de înmatriculare propriu-zisă constituie o taxă cu efect echivalent în sensul articolelor 23 CE și 25 CE.

După cum a statuat deja Curtea, art. 90 CE reprezintă în cadrul Tratatului CE o completare a dispozițiilor privind suprimarea taxelor vamale și a taxelor cu efect

echivalent. Această dispoziție are drept obiectiv asigurarea liberei circulații a mărfurilor între statele membre în condiții normale de concurență, prin eliminarea oricărei forme de protecție care poate decurge din aplicarea de impozite interne discriminatorii față de produsele provenind din alte state membre (hotărârile din 15 iunie 2006 *Air Liquide Industries Belgium*, C-393/04 și C-41/05 și din 5 octombrie 2006, *Nadasdi et Nemeth* C-290/05 și C-333/05).

De asemenea, în materie de impozitare a autovehiculelor de ocazie importate, Curtea a considerat ca art. 90 CE vizează garantarea neutralității depline a impozitelor interne cu privire la concurența dintre produsele care se află deja pe piața internă și produsele din import (hotărârile din 29 aprilie 2004, *Weigel*, C-387/01 și *Nádasdi* și din 5 octombrie 2006 *Nemeth* C-290/05 și C-333/05).

Reglementată în modul prevăzut de O.U.G. nr. 50/2008, taxa de poluare diminuează sau este destinată să diminueze introducerea în România a unor autoturisme second-hand deja înmatriculate într-un alt stat membru: cumpărătorii sunt orientați din punct de vedere fiscal să achiziționeze autovehicule second-hand deja înmatriculate în România.

Tribunalul a apreciat că O.U.G. nr. 50/2008 este contrară art. 90 din Tratatul de Instituire a Comunității Europene, întrucât este destinată să diminueze introducerea în România a unor autoturisme second-hand deja înmatriculate într-un alt stat membru UE, precum și cel pentru care s-a achitat taxa de poluare în acest litigiu [redacted] favorizând astfel vânzarea autoturismelor second-hand deja înmatriculate în România și, mai recent, vânzarea autoturismelor noi produse în România. Or, după aderarea României la UE, acest lucru nu este admisibil când produsele importate sunt din alte țări membre ale UE, atât timp cât norma fiscală națională diminuează sau este susceptibilă să diminueze chiar și potențial, consumul produselor importate, influențând astfel alegerea consumatorilor.

Din aserțiunile anterioare, rezultă că art. 90 alin. 1 din Tratat face parte, de la data de 01.01.2007, din ordinea internă de drept a României și astfel reclamantul se poate adresa autorităților administrative precum și instanțelor judecătorești, în scopul de a-i restabili drepturile conferite de această reglementare comunitară de bază și care i-au fost încălcate prin aplicarea reglementărilor dreptului național cu caracter contrar de către autoritățile administrative cu ocazia reînmatriculării în România a autoturismului cumpărat din [redacted].

În vederea garantării neutralității impozitelor interne din perspectiva concurenței dintre autovehiculele de ocazie care se afla deja pe piața națională și autovehiculele similare importate dintr-un alt stat membru decât România, trebuie comparate efectele accizelor instituite asupra acestei ultime categorii cu cele ale accizelor reziduale care se aplică primei categorii de autovehicule, deja supuse acestei taxe la prima lor înmatriculare. Aplicarea formulei de calcul prevăzută în art. 214¹ – 214³ din Codul fiscal conduce la creșterea nivelului taxei în funcție de vechimea autovehiculului.

Într-adevăr, din jurisprudența Curții rezultă că un sistem de taxare nu poate fi considerat compatibil cu art. 90 CE decât dacă este organizat astfel încât să excludă

orice posibilitate ca produsele importate să fie supuse unor taxe mai mari decât produsele similare naționale și, prin urmare, să nu producă, în nici un caz, efecte discriminatorii (hotărârile Haahr Petroleum și din 23 octombrie 1997, Comisie/Grecia, C-375/95).

Nu în ultimul rând, se observă că C.J.C.E., în cauza Michel Humblot, similară speței de față care vizează taxa specială din legislația românească, a arătat că "statele au libertatea să taxeze cum doresc autovehiculele ce circulă pe drumurile lor publice, însă acest sistem de taxare nu trebuie să intre sub incidența art. 90 din Tratatul C.E., adică să nu fie discriminatoriu". Față de faptul că la vânzarea autovehiculelor second hand pe teritoriul României și deja înmatriculate în România nu se percepe aceeași taxă ca pentru autovehiculele second hand înmatriculate pe teritoriul altui stat membru al Uniunii Europene și importate, spre utilizare, înmatriculare, în România, se încalcă principiul discriminării.

Trebuie subliniat că, în ceea ce privește principiul aplicării directe a dreptului comunitar pe teritoriul României, potrivit art.220 din Tratatul C.E. „Curtea de Justiție a Comunităților Europene asigură interpretarea tratatelor, iar interpretarea acestei instanțe este obligatorie pentru statele membre”.

Nu poate fi acceptat punctul de vedere al pârâtei în sensul că prevederile noii reglementări a O.U.G. nr. 50/2008, au fost armonizate cu legislația europeană, atât timp cât plata taxei pe poluare condiționează prima înmatriculare a autovehiculului în România iar pentru autovehiculele deja înmatriculate nu este percepută, deși în mod evident și acestea poluează.

În acest sens, instanța a reținut Hotărârea Curții Europene de Justiție pronunțată în Cauza C-524/07, Comisia c. Austriei prin care s-a constatat încălcarea obligațiilor prevăzute de art. 28 CE prin impunerea, cu ocazia primei înmatriculări pe teritoriul [redacted] a unor condiții mult mai stricte în privința valorilor limită a emisiilor poluante și zgomotului, autovehiculelor anterior înmatriculate în alte state membre, în vreme ce vehiculele cu aceleași caracteristici nu erau supuse unor asemenea exigențe în cazul reînmatriculării lor.

Împotriva acestei sentințe, în termen legal au formulat recurs pârătele, criticând-o sub aspectul legalității și al temeiniciei, solicitând casarea ei și în rejudecare, respingerea acțiunii reclamantului.

În motivarea recursului, aceasta a arătat că instanța de fond nu a avut în vedere disp. art. 207 alin. 1 din O.G. nr. 92/2003 în mod corect contestația reclamantului fiind respinsă ca tardivă prin decizia nr. 274/2009.

Au mai arătat pârătele că reclamantul a achitat taxa de poluare după intrarea în vigoare a O.U.G. nr. 50/2008 care este conformă normelor de drept comunitar și jurisprudenței CEDO.

Au mai arătat acestea că potrivit art. 56 alin. 1 din Constituție, cetățenii trebuie să contribuie prin taxe și impozite, la cheltuielile publice și că nu poate fi vorba despre discriminare întrucât taxa de poluare se încasează și face diferență între autoturisme provenite din producția internă și cele din import.

Recursul este nefondat pentru următoarele considerente:

La data de [REDACTED].2008, reclamantul a achiziționat un autoturism second hand marca [REDACTED] din [REDACTED].

Problema de drept care se pune în cauză este dacă legislația internă potrivit căreia reclamantul ar datora taxa pe poluare este compatibilă cu prevederile legislației internaționale și comunitare.

Potrivit O.U.G. nr. 50/2008 pentru instituirea taxei pe poluare pentru autovehicule, se datorează această taxă pentru autovehiculele din categoriile M(1)-M(3) și N(1)-N(3), astfel cum sunt acestea definite în Reglementările privind omologarea de tip și eliberarea cărții de identitate a vehiculelor rutiere, precum și omologarea de tip a produselor utilizate la acestea, aprobate prin Ordinul ministrului lucrărilor publice, transporturilor și locuinței nr. 211/2003 (art. 3).

Autoturismul reclamantului nu intră în categoriile exceptate de la plata taxei pe poluare (art. 3 alin. 2 și art. 9 alin. 1).

Obligația de plată a taxei intervine cu ocazia primei înmatriculări a unui autovehicul în România (art. 4 lit. a), fără ca textul să facă distincția între autoturismele produse în România și cele în afara acesteia, sau între autoturismele noi și cele second-hand.

Deoarece această ordonanță a intrat în vigoare la data de 1 iulie 2008 (art. 14 alin 1), rezultă că taxa pe poluare este datorată numai pentru autoturismele pentru care se face prima înmatriculare în România, nu și pentru cele aflate deja în circulație, înmatriculate în țară. Taxa se calculează de autoritatea fiscală competentă (art. 5 alin. 1).

Rezultă că, în conformitate cu dispozițiile legale anterior indicate, pentru autovehiculul în cauză, reclamantul datorează taxa de poluare, la prima înmatriculare în România.

Art. 90 par. 1 din Tratatul de instituire a Comunității Europene prevede: "Nici un stat membru nu poate aplica, direct sau indirect, produselor altor state membre, impozite interne de orice natură, mai mari decât cele care se aplică, direct sau indirect produselor naționale similare".

Scopul general al art. 90 este acela de a asigura libera circulație a mărfurilor.

Acest articol se referă la impozitele și taxele interne care impun o sarcină fiscală mai consistentă produselor provenite din alte state membre, în comparație cu produsele interne.

Analizând dispozițiile O.U.G. nr. 50/2008 cu modificările ulterioare, rezultă că pentru un autoturism second hand produs în România sau în alte state membre UE nu se percepe la o nouă înmatriculare taxa de poluare, dacă a fost anterior înmatriculat tot în România, dar se percepe această taxă de poluare la autoturismul produs în țară sau în alt stat membru UE, dacă este înmatriculat pentru prima dată în România.

O.U.G. nr. 50/2008 este contrară art. 90 din Tratatul de Instituire a Comunității Europene, întrucât este destinată să diminueze introducerea în România a unor autoturisme second-hand deja înmatriculate într-un alt stat membru UE, precum cel din acest litigiu, favorizând astfel vânzarea autoturismelor second-hand deja înmatriculate în România și, mai recent, vânzarea autoturismelor noi produse în

România. Or, după aderarea României la UE, acest lucru nu este admisibil când produsele importate sunt din alte țări membre ale UE, atât timp cât norma fiscală națională diminuează sau este susceptibilă să diminueze, chiar și potențial, consumul produselor importate, influențând astfel alegerea consumatorilor.

În ceea ce privește excepția tardivității formulării contestației se reține faptul că într-adevăr temeiul prevăzut de art. 207 alin. 1 din O.G. nr. 92/2003 este de 30 de zile de la comunicarea actului administrativ fiscal, dar că potrivit alin. 3 contestația se poate depune în termen de 3 luni dacă actul nu conține mențiuni privind posibilitatea de a fi contestat, termenul de depunere al contestației și organul fiscal la care se depune contestația.

Cum în speță decizia nr. [REDACTED] 2009 nu conținea indicații privind organul la care se contestă, în mod greșit pârâta D.G.F.P. Brăila a făcut aplicarea disp. art. 207 alin. 1 din O.G. nr. 92/2003.

Față de aceste considerente, urmează a se respinge ca nefondat prezentul recurs.

PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII
DECIDE:

Respinge ca nefondat recursul declarat de pârâtele ADMINISTRAȚIA FINANTELOR PUBLICE BRĂILA, DIRECȚIA GENERALĂ A FINANTELOR PUBLICE BRĂILA, ambele cu același sediu în str. Delfinului nr. 1, jud. Brăila, împotriva sentinței civile nr. 776/FCA/27 [REDACTED] 2009 pronunțată de Tribunalul Brăila în dosarul nr. [REDACTED]/2009.

Irevocabilă.

Pronunțată în ședința publică de la [REDACTED] 2010.

Președinte,

[REDACTED]
Iana I. Tronțescu

Judecător,

[REDACTED]
Elena Rom

Judecător,

[REDACTED]
Monica Gavrilă

Grefier,

[REDACTED]
Ana Maria Sereș

Red. [REDACTED] 10.03.2010

Tehnored. [REDACTED] ex. 17/2010

Comunicat [REDACTED] ex. 18.03.2010